

Poznań, dnia 28 kwietnia 2023 r.

WA-0954/21/2/2023

Burmistrz
Miasta Czarnków

W załączeniu przesyłam uchwałę Nr SO-14/0954/264/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r. Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w sprawie opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta Czarnków za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami.

Z up. Prezesa Izby

/-/ Marzena Węckowicz
Koordynator Zespołu
Członek Kolegium

Do wiadomości:

Przewodniczący
Rady Miasta Czarnków

Uchwała Nr SO-14/0954/264/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 28 kwietnia 2023 r.

w sprawie opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta Czarnków
za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 r. (ze zm.), w osobach:

Przewodnicząca Monika Paczyńska
Członkowie: Marzena Węckowicz
 Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.) o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta Czarnków za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami wyraża

opinię pozytywną z uwagą
w pkt I. 3 uzasadnienia

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Miasta Czarnków w roku 2022 oraz informacja o stanie mienia Gminy (przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2023 r.).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2022-2033 (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2022 rok.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu i część tabelaryczną.
 1. W części opisowej przedstawiono realizację dochodów budżetowych, a w tym: dochodów budżetowych z tytułu podatków i opłat lokalnych, udziałów w podatkach państwowych, dochodów majątkowych, pozostałych dochodów własnych, subwencji ogólnej, dotacji celowych, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a także wydatków budżetowych według rozdziałów klasyfikacji budżetowej. Omówiono przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2022 roku. Poinformowano o otrzymanych środkach z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, w tym z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych wraz z przeznaczeniem na wydatki. Wskazano środki z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy wraz z wydatkami nimi finansowanymi.
 2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in.:
 - a) dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej,
 - b) przychody i rozchody budżetu,
 - c) zestawienie dochodów i wydatków otrzymanych z budżetu państwa na realizację własnych zadań gmin;

- d) zestawienie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresy administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami,
 - e) dochody i wydatki związane z ochroną środowiska,
 - f) dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatki na realizację zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i programie przeciwdziałania narkomanii,
 - g) zestawienie realizowanych wydatków majątkowych,
 - h) zestawienie dotacji udzielonych z budżetu,
 - i) dochody, przychody i wydatki finansowane ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych i Funduszu Przeciwdziałania COVID-19,
 - j) dochody i wydatki w ramach środków z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy,
 - k) dochody i wydatki związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej i jednostkami samorządu terytorialnego.
3. Skład Orzekający wskazuje, że nie wypełniono obowiązku nałożonego przepisem art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Przepis ten wymaga, aby w sprawozdaniu uwzględnić zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których jest mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych. Należało odnieść się do zmian w przedmiotowym zakresie wprowadzonych w trakcie roku budżetowego w uchwale budżetowej na 2022 r. Z analizy uchwały budżetowej na 2022 rok wynika, że Rada Miasta zaplanowała w budżecie roku 2022 wydatki na realizację programu „Cyfrowa Gmina” uchwałą Nr XLVIII/342/2022 z dnia 26 sierpnia 2022 r. w kwocie 230.000,00 zł. W sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok 2022 w załączniku Nr 13 „Zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których jest mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach” nie uwzględniono wydatków wprowadzonych ww. uchwałą w kwocie 130.000 zł zaplanowanych w rozdz. 72095 § 6069. Ponadto we wskazanym załączniku odniesiono się do zmian wprowadzonych w trakcie roku w odniesieniu do środków (dochodów) pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.
Wobec stwierdzonej nieprawidłowości Skład Orzekający wnosi uwagę.
4. Stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich przedstawiony został w załączniku Nr 15 pn. „Informacja o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej w tym o przebiegu przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3”, w którym w odniesieniu do przedsięwzięć ujętych w załączniku Nr 2 do WPF w podziale na wydatki bieżące i majątkowe podane zostały dane w zakresie planu i wykonania wydatków w 2022 r. W dołączonym zestawieniu pn. „Wykaz przedsięwzięć do WPF” zamieszczone zostały dane określające: jednostkę odpowiedzialną za realizację, okres realizacji, łączne nakłady, limit zobowiązań, limity wydatków.
Skład Orzekający informuje, iż w rocznym sprawozdaniu z wykonania budżetu JST, zgodnie z art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych nie istnieje obowiązek przedstawiania informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej, a jedynie stopnia zaawansowania programów wieloletnich.
5. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2022 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie, za wyjątkiem pozycji omówionych w punkcie IV niniejszej opinii.

II.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Miasta Czarnków za rok 2022 został wykonany z deficytem budżetu w wysokości 758.168,94 zł (przy planowanym deficycie budżetu w kwocie 4.764.067,26 zł), bowiem:
 - a) dochody zrealizowano w kwocie 76.965.994,97 zł, co stanowi 93,64 % wielkości planowanej, z tego:
 - dochody bieżące w kwocie 65.286.067,41 zł,
 - dochody majątkowe w kwocie 11.679.927,56 zł;
 - b) wydatki zrealizowano w kwocie 77.724.163,91 zł, co stanowi 89,38 % wielkości planowanej, z tego:
 - wydatki bieżące w kwocie 62.923.791,36 zł,
 - wydatki majątkowe w kwocie 14.800.372,55 zł.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących o kwotę 2.362.276,05 zł, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
2. W okresie sprawozdawczym Miasto Czarnków zrealizowało przychody z tytułu zaciągniętego kredytu w wysokości 3.000.000,00 zł (tj. 68,18 % planu). Ponadto Jednostka dysponowała przychodami budżetu w łącznej w kwocie 3.123.018,33 zł, z tytułu:
 - niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 764.067,26 zł, które w całości zostały zaangażowane w budżecie roku 2022,
 - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 2.358.951,07 zł, które zostały zaangażowane w budżecie roku 2022 w kwocie 2.000.000,00 zł.

Rozchody budżetu zostały zrealizowane w kwocie 2.400.000,00 zł w całości z tytułu spłat zobowiązań długoterminowych.

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 roku.
3. Z przedłożonego sprawozdania, jak i ze sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku z tytułu zaciągniętych kredytów wyniosło 13.450.000,00 zł, co stanowi 17,48 % wykonanych dochodów.
4. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022 Skład Orzekający ustalił, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 1.797.937,68 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.
5. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022 należności na koniec 2022 roku wynosiły 3.884.137,39 zł, w tym zaległości 2.764.129,82 zł. W przedłożonym sprawozdaniu Burmistrz odniósł się do ww. zaległości oraz poinformował o działaniach podjętych w celu wyegzekwowania należnych dochodów. Wielość zaległości na koniec roku 2022 w porównaniu z rokiem 2021 uległa zmniejszeniu o kwotę 463.849,18 zł.

III. Na podstawie przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że:

1. nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych;
2. stwierdzono, że suma wykonania wydatków i zobowiązań nie przekracza planu ustalonego w budżecie (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń);

3. w okresie od początku roku do 31 grudnia 2022 r. dokonano planowanych wydatków przeznaczonych na zapłatę kar i odszkodowań wypłacanych na rzecz osób fizycznych w rozdziale 70005 § 4590 w kwocie 950,00 zł. W przedłożonym sprawozdaniu Burmistrz odniósł się tylko do ogólnej kwoty wydatku poniesionego w rozdziale 70005, lecz nie wyjaśnił przyczyn i okoliczności powstania przedmiotowego wydatku;
4. wpłaty na rzecz izb rolniczych zostały wykonane na poziomie 1,97 % wpływów z podatku rolnego. Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2022 r., poz. 183), Gmina winna odprowadzić na rachunek bankowy właściwej Izby 2% wpływów z podatku rolnego w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego. Z postanowień art. 6a ust. 6 i ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) wynika, że podatek jest płatny w ratach proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego w terminach do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022 wynika, że na koniec 2022 r. powstało zobowiązanie z tytułu wpłat na rzecz izb rolniczych wynoszące 44,58 zł;
5. ze sprawozdania wynika, że dochody z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zrealizowano w kwocie 432.662,29 zł (rozd. 75618 § 0480), a dochody z tytułu wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym zostały wykonane w wysokości 191.802,22 zł (rozd. 75618 § 0270), natomiast wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (rozd. 85154) i wydatki związane z gminnym programem przeciwdziałania narkomanii (rozd. 85153) wykonano w łącznej wysokości 309.486,84 zł.

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 346.069,14 zł.

Tym samym niewykorzystana w roku 2022 kwota środków z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z wpływów z części opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym wynosi 661.046,14 zł.

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 165, z późn. zm.): „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,

2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2

- i nie mogą być przeznaczone na inne cele.”

Ponadto w myśl art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Ponadto ww. środki mogą być przeznaczone na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich państwa, co wynika z przepisów art. 31a i art. 31b ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103, z późn. zm.).

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich należy zaplanować w przychodach budżetu w następnych latach (§ 905) oraz przeznaczyć na cele określone w cytowanych wyżej przepisach;

6. wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 2.828.696,12 zł (w tym § 0490 w kwocie 2.822.003,88 zł), a wykonane wydatki związane z finansowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosły 2.989.227,22 zł (rozd. 90002). Z powyższego wynika, że uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi były niższe od wydatków na finansowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi w roku 2022 o kwotę 160.531,10 zł.

Na podstawie art. 6r ust. 2da ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519, z późn. zm.) Rada Miasta Czarnków podjęła uchwałę Nr XXXVII/288/2021 z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W sprawozdaniu ujęto informacje o wysokości zrealizowanych w 2022 r. dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519, z późn. zm.), czym wypełniono wymóg wynikający z art. 6r ust. 2e tej ustawy;

7. w załączniku Nr 6 do sprawozdania poinformowano o dochodach uzyskanych na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska (dz. 900 rozdz. 90019 § 0690) w wysokości 209.557,64 zł oraz wydatkach poniesionych na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w łącznej wysokości 109.893,70 zł.

Ponadto w przychodach budżetu roku 2022, w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wpływów z opłat i kar za korzystane ze środowiska kwocie 42.261,98 zł. Tym samym niewykorzystana w roku budżetowym kwota środków pochodzących z opłat i kar za korzystane ze środowiska wynosi 141.925,92 zł.

IV. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził następujące rozbieżności:

- na str. 3 w tabeli pn. „Dochody” w części dochody bieżące wskazano, że zostały one wykonane w wysokości 65.285.817,41 zł, natomiast ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych wynika, że dochody bieżące wykonane zostały w wysokości 65.286.067,41 zł. Ponadto nie wliczono do dochodów związanych z realizacją zadań realizowanych w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego dochodów sklasyfikowanych w § 2330 „Dotacja celowa otrzymana od samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego” w kwocie 17.500,00 zł (plan) oraz 13.500,00 zł (wykonanie);
- na str. 4 w tabeli „Wydatki” poinformowano, iż wysokość planowanych wydatków budżetowych po zmianach na 31.12.2022 r. wynosi 68.408.167,76 zł a wykonanie wynosi

63.237.524,67 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022 wynikają kwoty odpowiednio: 68.086.292,05 zł i 62.923.791,36 zł;

- w załączniku Nr 12 „Dochody i wydatki na Fundusz Pomocy Ukrainie” wskazano w rozdz. 85295 § 4370 wykonanie w kwocie 582,02 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022 wynika kwota wykonania 685,02 zł. Skutkiem powyższego kwota wykonanych wydatków w pozycji razem została zawyżona o 100,00 zł;
- w zał. Nr 4 „Dotacje celowe i wydatki na realizację zadań własnych” zastosowano niewłaściwe opisy dla rozdziałów 80149, 85213, 85214.

- V. Informacje o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2022 w zaokrągleniu do pełnych złotych. W punkcie 3) „zmiany w stanie mienia komunalnego wg rodzaju praw majątkowych od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. (art. 267 ust. 1 pkt 3, lit „c” ustawy o f.p)” w tabeli obrazującej zaistniałe zmiany w powyższym okresie wskazano „stan w dniu 01.01.2021 r.” oraz „stan w dniu 31.12.2021 r.”.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/Monika Paczyńska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.